

Burgemeester en wethouders

Datum 9 juni 2023

Onderwerp

Het vrijetijds-cultuuraanbod in de regio beter toekomstbestendig organiseren

Wij willen

Een gezond cultureel klimaat waarin we een investering in cultuur zien als een investering in de talenten en vaardigheden van inwoners. Hiervoor is een gezonde culturele basisinfrastructuur nodig die naast cultuureducatie ook ruimte biedt voor culturele vorming en ontplooiing.

Wij besluiten

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van het Blueyard onderzoek (bijlage 1) naar een toekomstbestendig naschools cultuuraanbod.
2. Het tijdelijke naschoolse cultuuraanbod binnen de beschikbare financiële middelen voort te zetten tot en met 31 december 2023.
3. De aanbeveling van Blueyard om een nieuwe subsidieregeling voor naschoolse cultuuraanbod, die in werking treedt per 1 januari 2024, op te stellen.
4. De instrumenten en inventaris kosteloos aan het docentencollectief de Kunstenkorf beschikbaar te stellen tot uiterlijk 31 december 2023 of wanneer de instrumenten en inventaris via een eerdere datum in eigendom zijn overgedragen.
5. De afbouwregeling uit het convenant "herziening inrichting subsidierelatie" niet toe te passen bij een opvolger van stichting Scala en deze middelen beschikbaar te houden voor de culturele sector.
6. De raad te informeren over bovenstaande besluiten.

Want

1.1. Resultaten Blueyard onderzoek

In november 2022 liet de stichting Scala weten haar activiteiten voor vrijetijdsaanbod na afloop van het lopende cursusjaar 2022-2023 te willen beëindigen. De vijf gemeenten die Scala subsidieerden, waaronder De Wolden, hebben in december 2022 naar aanleiding van dit bericht aan het onderzoeksbureau Blueyard de opdracht gegeven onderzoek te doen naar 'Op welke manier kan het vrijetijds-cultuuraanbod in de regio toekomstbestendig en op een fair payed wijze worden georganiseerd en op welke manieren is een positieve businesscase haalbaar?'. Uit het onderzoek van Blueyard blijkt dat een businesscase voor cultuuraanbod, dat past binnen de visies en het beleid van de gemeenten én aansluit op de behoefte van de door de gemeenten beoogde doelgroepen en daarnaast kostendekkend en fair payed georganiseerd wordt, niet haalbaar is zonder aanvullende bijdrage van de gemeente(n).

Blueyard adviseert in haar rapport om een subsidieregeling op te stellen. De gemeente kan met een gerichte subsidieregeling beleid maken om – met behulp van creatieve en bevlogen professionals in de cultuur – te waarborgen dat haar inwoners hiervan gebruik kunnen maken. Met het organiseren van een professioneel subsidietraject kunnen initiatiefnemers een subsidieaanvraag indienen binnen richtlijnen als uitwerking van de gemaakte beleidskeuzes.

2.1. Voortzetten tijdelijke naschools cultuureducatie zodat tot en met 31 december 2023 het huidige lesaanbod is gegarandeerd

Het opstellen van een nieuwe subsidieregeling en het werven van (nieuwe) leerlingen voor het nieuwe seizoen zijn twee trajecten die niet synchroon lopen. De werving van leerlingen voor het nieuwe les seizoen start normaliter al voor de zomervakantie. Op dat moment is de nieuwe subsidieregeling, op basis waarvan aanbieders zich in kunnen schrijven, nog niet gereed. Om het proces van het opstellen en toekennen van subsidieverlening goed te kunnen doorlopen is tijd nodig. We betrekken in dit proces ook actief de muziekverenigingen. Ook hebben geïnteresseerden voldoende tijd nodig om hun aanvraag voor te bereiden, inclusief een bedrijfsplan, begroting, personeelsplan op te kunnen stellen. Daarnaast moeten sommigen zich als rechtspersoon inschrijven, een administratieve organisatie opzetten en vooral: zich bekendmaken aan cursisten/leerlingen. Dat kost veel tijd en vergt bovendien veelal nieuwe competenties. Om die reden stellen we voor om, in overleg met het docentencollectief, het huidige lesaanbod tot en met 31 december 2023, tegen nader te maken incidentele subsidie afspraken, voort te zetten.

3.1. Met een subsidieregeling wordt er een gelijk speelveld gecreëerd

Door een subsidieregeling op te stellen kan elke geïnteresseerde partij een subsidieaanvraag doen. Op basis van de visie en beleid van de gemeente, en naar aanleiding van de geschetste businesscase, kan de gemeente keuzes maken voor subsidiëring van (basis)aanbod, toegankelijkheid, huisvesting, maatschappelijke impact in het sociaal domein of welke prioriteit er ook gesteld wordt. Die keuzes moeten worden geformuleerd in richtlijnen, waaraan de aanvragers in het opstellen en uitvoeren van hun plan moeten voldoen.

4.1 Opgekochte instrumenten tijdelijk kosteloos beschikbaar stellen aan Kunstenkorf

De vijf betrokken gemeenten hebben de instrumenten van Scala na het faillissement opgekocht met als doel: het veiligstellen van de instrumenten. De gemeenten willen deze instrumenten op korte termijn overdragen/verkopen aan een andere partij. Hierover zijn gesprekken gaande met verschillende partijen. In de tussentijd worden de instrumenten kosteloos beschikbaar gesteld tot uiterlijk 31 december 2023 aan de docenten van de Kunstenkorf die de lessen conform het noodplan uitvoeren.

5.1 Financiële kaders heroverwegen

Op voorstel van Scala is in het convenant van 2021 afgesproken dat de subsidie voor het vrijetijdsaanbod vanaf 2022 in drie jaar tijd zou worden afgebouwd naar nihil. De gemeenten namen een inspanningsverplichting op zich om de vrijkomende financiële middelen te behouden voor de culturele sector en/of sociaal domein. Nu de stichting Scala failliet is gegaan, is het

convenant niet meer van toepassing. Voor de nieuwe subsidieregeling onderzoeken we welke financiële investering nodig is.

6.1 De raad dient geïnformeerd te worden over de ontwikkelingen rondom het vrijetijdsaanbod

In opdracht van de 5 betrokken gemeenten is door Blueyard een onderzoek opgestart naar een toekomstbestendige vorm en businessmodel voor een aanbieder van vrijetijds-/amateurkunst in de 5 gemeenten. Nu de resultaten bekend zijn, worden deze resultaten gedeeld met de raad. De acties rondom het vervolg worden ook gedeeld met de raad. Ook wordt de raad meegenomen in de ontwikkelingen rondom de aankoop en overdracht van de instrumenten.

Maar

Normaliter wordt het naschools cultuuraanbod voor een schooljaar aangeboden. Door te kiezen voor een tijdelijke oplossing tot en met 31 december 2023 kan het lesaanbod nog niet voor het gehele schooljaar worden aangeboden. De reden dat we dit toch voorstellen is dat we de tijd willen hebben om een zorgvuldig proces te kunnen volgen. Het opstellen van een nieuwe subsidieregeling vergt tijd. Zoals ook uit het Blueyard advies is gebleken, kan dit niet in een kort tijdsbestek ontwikkeld worden.

Achtergrond

De voormalige stichting Scala, verantwoordelijk voor alle buitenschoolse cultuurlessen inclusief Hafabra, vroeg vanwege grote financiële tekorten op 24 februari 2023 uitstel van betaling aan, waarna de vijf deelnemende gemeenten het besluit namen om per 1 april 2023 geen subsidie meer te verstrekken. Daarop vroeg het bestuur het faillissement aan en werden de lessen gestopt. Het faillissement is uitgesproken op 21 maart 2023.

De gemeenteraad riep het college op tot het mogelijk maken van lessen tot het einde van het seizoen 2022-2023. De voormalige docenten hebben zich verenigd in de Kunstenkorf en hebben een noodplan aangeboden bij de gemeenten De Wolden en Hoogeveen. De colleges hebben hiermee ingestemd. De lessen zijn per 17 april weer gestart.

In opdracht van de 5 betrokken gemeenten is door Blueyard een onderzoek opgestart naar een toekomstbestendige vorm en businessmodel voor een aanbieder van vrijetijds-/amateurkunst in de 5 gemeenten. De onderzoeksresultaten zijn nu bekend.

De financiële gevolgen zijn

Kosten voortzetten tijdelijk aanbod naschools cultuureducatie 2023

Het voorstel om het tijdelijke aanbod te verlengen t/m 31 december 2023 moet nog worden besproken met de betrokken docentencollectieven. Het streven is om dit binnen de huidige financiële middelen te organiseren.

Echter zijn er dit jaar enkele kosten gemaakt die samenhangen met de situatie rondom Scala, te weten:

- aanvullende subsidie eerste kwartaal 2023
- kosten onderzoek van Blueyard
- aankoop van de instrumenten en inventaris

Het resterend budget voor 2023 na genoemde kosten is circa € 28.846. Wanneer de instrumenten en inventaris worden verkocht, worden er weer inkomsten

ontvangen en neemt het beschikbare budget toe. Tegen welke prijs de instrumenten en inventaris verkocht gaan worden, is nog niet bekend.

Wanneer het budget niet toereikend is voor 2023, wordt een voorstel aan het college en de Raad voorgelegd.

Kosten instrumenten

De gemeente Meppel heeft de instrumenten en inventaris voor de 5 gemeenten in eerste instantie opgekocht voor de prijs van €80.000 exclusief BTW. De betrokken gemeenten hebben afgesproken de kosten naar rato te verdelen. Voor De Wolden komt dit neer op € 10.911 exclusief BTW.

Kosten nieuwe subsidieregeling 2024

Het college heeft eerder besloten om de huidige middelen in de begroting, die nu nog begroot zijn voor de stichting Scala, te herbestemmen voor diens culturele opvolger. Voor de nieuwe subsidieregeling onderzoeken we of dit toereikend is of dat er een investering nodig is.

Alternatieven

Denkbaar is een scenario waarin de gemeente géén bijdrage levert aan cultureel vrijetijdsaanbod. Dit zou echter niet aansluiten bij het besluit dat de gemeenten in maart namen om "de huidige middelen in de begroting, die nu nog begroot zijn voor de stichting Scala, te herbestemmen voor diens culturele opvolger(s). Ook zou dit moeilijk te verenigen zijn met wat de gemeenten hebben vastgelegd in het Drentse Convenant Cultuurbeleid.

Ervaringen uit andere Nederlandse plaatsen waar de gemeente besloot om na het verdwijnen van een kunstencentrum met een breed bereik geen verdere ondersteuning te bieden, leren dat dit niet gecompenseerd wordt door private alternatieven.

Bijlagen

1. Onderzoeksrapport Blueyard
2. Raadsbrief